

Козацький край

№ 3 (116),
грудень 2021 року

«ВІДВАЖНИЙ І ЩАСЛИВИЙ ВОЇН» ОСТАФІЙ ДАШКОВИЧ – ЗНОВУ В ЧЕРКАСАХ

До Дня місцевого самоврядування столичний художник Артур Орльонов подарував Черкаському міському голові Анатолію Бондаренку осучаснений портрет Остафія Дашковича, Старости Черкас і Канева, про якого польський сторик Станіслав Гурський майже 500 років тому писав, що це "хитрий, відважний і щасливий войовник", який на чолі козаків і татар у походах "пустошив московські землі на великі простори і військо щасливо приводив назад, додому"...

СЛОВО ВІД РЕДАКЦІЇ

СИМВОЛІЗМ В ЧЕРКАСАХ
І ХОЛОДНОМУ ЯРУ
ВСЕЛЯЄ ВІРУ В КРАЩЕ...

Перші дні грудня 2021 року Україна побачила прекрасного виконаний київським художником Артуром Орльоном портрет Остафія Дашковича – старости Черкас і Канева, який на початку XVI століття стояв біля витоків українського Козацтва.

Оригінальна деталь: у сповненій загадок і недосліджених сторінок біографії Дашковича 1533 року стався дійсний факт, зафіксований польським військовим істориком Марціном Бельським. У той рік Петриківський сейм зустрів Дашковича як героя успішної оборони Черкас від військ кримського хана Саадета Герая, підсилені османським загоном із 50 гарматами. На сеймі Остафій Дашкович продемонстрував турецькі ядра, якими обстрілювали місто, а також виголосив промову, у якій йшлося про необхідність заселення козаками островів на Нижньому Дніпрі для запобігання турецько-татарським нападам...

А коли переданий нинішньому Черкаському міському голові Анатолію Бондаренку як дарунок місту, портрет Дашковича прибув до Черкас – це сталося практично у ті самі дні, коли директору Черкаського міського археологічного музею Середньої Наддніпрянщини Михайлу Сиволапу хтось із друзів зробив подарунок для експозиції. Це був... шмат гарматного ядра козацьких часів, знайдений на околиці Черкас – як нагадування про те, що й досі зберігається загроза для козацьких земель. До речі, вже через два роки після Петриківського сейму, за свідченням вищезгаданого хроніста Марціна Бельського, Остафій Дашкович поставив під свої знамена 3000 козаків і успішно, «довго та широко московські землі воював»...

Тим часом, символічні події відбувалися не так давно в іншій місцині, неподалік Черкас – у славетному Холодному Яру...

Від серпня 2014-го року синьо-жовтий прапор бійця 93-ї бригади ЗСУ «Холодний Яр», зрешечений осколками і знайдений на місці підлого розстрілу українських військових під Іловайськом, а потім розгорнутий українськими делегатами у Генасамблеї ООН під час виступу Путіна, став символом Дня пам'яті.

А от чорний прапор тієї ж 93-ї ОМБр вже став символом звияжних перемог бригади. NUNQAM RETRORSUM – гасло, написане білим по чорному на бойовому прапорі бригади ЗСУ «Холодний Яр», у вільному перекладі з латини звучить як «Ніколи не відступай!» Біля зображення на прапорі Дуба Залізняка з перехрещеними гайдамацькими ножами, це гасло набуває особливого звучання, коли згадуєш про бойовий шлях цієї незламної частини...

16 жовтня 2021 року у Чигирині і в Холодному Яру побував новопризначений Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний. Тут він сказав чудові слова про українських військових: «Ми стали надійним щитом Європи. Козацька і повстанська кров у наших жилах веде нас тільки вперед – до Перемоги!» - а вже рівно через десять днів не словом, а ділом продемонстрував, як розуміє значення спадкоємності Визвольної боротьби українців проти одвічних ворогів нашої державності. 26 жовтня 2021-го український «Байрактар», не перетинаючи лінії розмежування, єдиним точковим ударом знищив ворожу гаубицю Д-30, яка в порушення всіх домовленостей вела вогонь снарядами забороненого калібру - і по цивільних будинках, і по українських військових. Коли загинув борець бригади «Холодний Яр», сержант родом з Одещини Георгій Халіков, відплата ворогу з «Байрактара» не забарилася – наказ на перше бойове застосування потужного бойового безпілотної дав той самий Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний...

Нехай же у році, який настає, світ побачить не посічені українські символи, як у залі Генасамблеї ООН, а відбиті українцями трофеї, як символ успішного захисту своєї землі від ворога – так, як то було пів тисячі років тому з ворожими ядрами, продемонстрованими союзникам у Сеймі Остафієм Дашковичем з Черкас...

ЧЕРКАСЬКИМ ВОЛОНТЕРАМ І ВІЙСЬКОВИМ ПОДАРУВАЛИ
УНІКАЛЬНІ АРТ-МИСТЕЦЬКІ «ОБЕРЕГИ»

Оригінальний подарунок – три портрети поетів, виконані в сучасній манері, проте стилізовані під дорожній іконостас – зроблені в Черкасах «Мистецькою брамою» Олександра Третьякова і вручені українським військовим та волонтерам, – повідомляє «Козацький край».

У камуфльованому чохлі – зображення на дошках трьох знакових поетів, двоє з яких – родом з Черкащини.

Автор задуму подарунку «Україно, ти моя молитва!» («Борімося – побороємо!») – Дар'я Соколенко. Реалізацію проекту здійснено завдяки FSD (ім'я меценатки залишилося замаскованим цією аббревіатурою). Унікальні осу-

часнені портрети Тараса Шевченка, Лесі Українки і Василя Симоненка виконав черкаський художник Роман Битюк, який сам сьогодні, о 6-й ранку вирушив до війська...

Центральне зображення – Василя Симоненка, одягнутого у бронезилет і з автоматом у руках. Поруч – цитата з його віршів: «Тримить над світом люта

битва За твоє життя, за твої права». Поруч з ним – Тарас Шевченко, який зриває червоноармійську шинель з української вишиванки і Леся Українка, яка прибирає геть чужинське сміття. Ці двоє за задумом художника «обмінялися» цитатами зі своїх віршів: біля Шевченка – цитата з Лесі: «Вставай, хто живий, в кого думка повстала...», а біля Лесі Українки – Шевченкові слова «В своїй хаті – своя й правда, і сила, і воля...» Фоном за кожним зображенням – сатиричне зображення розчавленої двоголової птиці, на головах якої замість корон можна розгледіти «будьонівку» і шапку-вуханку.

На час розміщення цієї публікації, 6 грудня, у День ЗСУ в Черкасах вже завершено розвезення містом і вручення цих подарунків – «Козацький край» дотримався обіцяної «Мистецької брами» паузи в інформуванні – щоб для кожного нагородженого подарунок став приємною несподіванкою...

ЧЕРКАЩАН ЗАПРОШУЮТЬ
ДО БАТАЛЬЙОНУ ТЕРОБОРОНИ

З 1 січня 2022 року буде сформоване Регіональне управління «Північ» Сил територіальної оборони Збройних Сил України - до зони відповідальності увійдуть шість областей, включно з Черкащиною, повідомляє служба зв'язків з громадськістю оперативного командування «Північ». Відповідно до Закону України «Про основи національного спротиву» в державі будуть розгорнуті військові

частини територіальної оборони (Тро).

Черкаський об'єднаний міський територіальний центр комплектування та соціальної підтримки запрошує охочих на службу за контрактом у Черкаському батальйоні територіальної оборони, який формуватиметься до 15 січня 2022 року.

Перевага такої служби в тому, що військові служитимуть за місцем проживання. Запрошуються

офіцери запасу, які мають досвід військової служби, а також військовозобов'язані та резервісти без досвіду служби, які матимуть змогу зайняти сержантські та солдатські посади.

При підписанні першого контракту виплачується грошова винагорода: офіцерам 23 930 грн, сержантам 21 537 грн, солдатам 19 144 грн.

Для отримання детальної інформації звертайтеся до Черкаського об'єднаного

міського територіального центру комплектування та соціальної підтримки за адресою: м. Черкаси, вул. Хоменка, 19.

ІСТОРИЧНУ ЗАБУДОВУ ЗАМКОВОГО
УЗВОЗУ БУДЕ ЗБЕРЕЖЕНО!

Ажіотаж, спричинений браком інформації, виник після оприлюднення планів забудови підніжжя Замкової гори в Черкасах.

Поки одні смакували чутки про те, що буде знесений лише «будинок з грифонами» на розі Замокового узвозу і вулиці Гагаріна – інші тиражували вигадку про те, що буде знесено і «будинок Школьниково».

Насправді, як вияснилося, «будинок з грифонами», не вважаючи на його аварійність, вирішено зберегти. При цьому було враховано думку керівництва міста, громадськості та ЗМІ – і будинок буде реставруватися, незважаючи на те, що це буде дуже дороговартісною та складною процедурою. Як би там не було, а зображення на стінах - грифони і солярні

восьмипроменеві знаки, що символізують 4 стихії + 4 пори року, закладені архітекторами минулого як «обереги» цього будинку – тепер оберігатимуть і весь цей мікрорайон...

Натомість, будинок Школьниково взагалі жодного дня не планувався

до знесення – там як жили, так і продовжують жити родини черкащан, з якими забудовники з ПП «Надія» ще й узгодили благоустрій території, прилеглої до майбутнього будівництва.

Щодо нових будинків, які плануються біля підніжжя, то вони не мають затюляти огляд з майданчики. Планується, що ці майданчики будуть нижчими на 8 метрів від цієї площадки, а дахи будинків – навіть матимуть озеленення (вперше в Черкасах).

«Ми враховуємо побажання мешканців міста, - зазначає засновник ПП «Надія» Андріан Казарян. - Петиції, обговорення – це важливо для нас з погляду дослідження громадської думки – особливо, якщо вона конструктивна, якщо люди не виступають проти всього, що б їм не запропонували».

ПОЛКОВНИКУ УНР З ЧЕРКАС
ВСТАНОВЛЯТЬ ПАМ'ЯТНИК У НІМЕЧЧИНІ

Благодійна ініціатива «Героїка» розпочала підготовку до встановлення у німецькому Мюнхені пам'ятника полковнику Дієвої Армії Української Народної Республіки Миколі Шраменку, уродженцю міста Черкаси.

Пам'ятник планується встановити на могилі полковника, яка знаходиться на мюнхенському цвинтарі Вальфрідгоф. Як розповів у ексклюзивному коментарі «Козацькому краю» очільник БІ «Героїка» Павло Подобед, наразі вирішується питання дозволу на виготовлення пам'ятника в Україні – оскільки навіть з транспортуванням його до Німеччини це буде значно дешевше, аніж замовляти подібні роботи безпосередньо в Німеччині. До речі, якщо такий дозвіл буде отримано, виготовленням

пам'ятника в Україні займеться скульптор з черкаського Корсуня, ветеран АТО Олег Собченко, який вже давно бере участь у більшості заходів БФ «Героїка».

ДОВІДКА. Микола Шраменко народився у Черкасах 25 травня 1891 року. В українській армії з 1918 року. З липня 1919 р. – помічник командира 9-ї Залізничної дивізії Дієвої армії УНР. Учасник обох Зимових походів Армії УНР.

У еміграції 7 років поспіль очолював військово-міністерство закордонного уряду УНР, тривалий час був заступником голови Союзу українських воєнків.

Помер 14 серпня 1974 р. у місті Дорнштадт (Баден-Вюртемберг), похований у Мюнхені (Баварія).

ХОЛОДНИЙ ЯР СТАЄ ЕПІЦЕНТРОМ НОВИХ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО ВОЇНСТВА – З ДАНИНОЮ ТРАДИЦІЯМ МИНУЛОГО...

Майже всі ці фото друкуються вперше: ці заходи у козацькому Чигирині й Холодному Яру проходять без зайвого надриву й піару: вони – у першу чергу для внутрішнього бойового духу учасників, тих, хто йде у бій, усвідомлюючи, що воює проти тих, хто є одвічними ворогами України...

16. 10.21р., м.Чигирин, Замкова гора. Зі словами: «На Перемогу для України. За її Волю,Честь і Славу...», – організатор «Вільного козацтва Холодного Яру», ветеран батальйону «Айдар» Олег Островський урочис-

то вручає козацьку шаблю новому Головнокомандувачу ЗСУ, генерал-лейтенанту Валерію Залужному – як сучасному Отаману Війська Козацького. Новий начальник Генерального штабу ЗСУ, уродженець Черкащини генерал-лейтенант

тостраждального (Калнишевського) та до тисячолітнього Дуба Максима Залізняка. На початку 1920 року тут, в Холодному Яру під час Зимового походу перебував Командуючий Південною групою військ армії УНР Андрій Гулий-Гуленко. Через століття, наприкінці 2021 року, сюди прибув Головнокомандувач Збройних Сил України...

Символізм новітніх традицій Холодного Яру для українського воїнства ХХІ століття викристалізовується поступово. Якщо на початку 2000-х Холодний Яр збирав просто шанувальників історії Визвольної боротьби, то з початком боїв на Донбасі тут все частіше почали з'являтися військові. Спочатку бійці добровільних підрозділів, а потім і регулярних підрозділів ЗСУ вважали за потрібне перед боєм освятити зброю в Гайдамацькому ставі, як це робили наші предки, та вклонитися холоднорярським місцям, славетним з прадавніх часів...

У травні 2021 році урочисте шиккування біля Гайдамацького ставу у Холодному Яру провели воїни Сил спеціальних операцій – спецпризначенці 3-го полку імені Святослава Хороброго. Далі відбулася пам'ятна церемонія і виконання Державного гімну. Кожен військовослужбовець урочисто присягнув захищати Україну, майбутнє її народу. Слова кляти завершилися наголосом князя Святослава Хороброго, що стало девізом українських ССО: «Іду на Ви!», яке луною відгукнулося у темному лісі Холодного Яру...

Нова акція за участі командування ЗСУ стала черговим ствердженням готовності боротися за Україну до перемоги.

– Ми довели свою любов і вірність Україні, проливши за неї кров і віддавши життя тисяч наших побратимів і посестер. Дякую їм за любов до рідної землі, відданість військовій справі та самовіддану службу Українському народові! Ми обов'язково відновимо державний суверенітет України на всій її території! – твердо заявив Головнокомандувач Збройних Сил України.

Сергій Шаптала отримує козацький пернач, – як «символ старшинської влади, як права рука отамана і перший його помічник...»

Акція проходила за участі голови Черкаської ОДА Олександра Скічка, владики Черкаського і Чигиринського Іоана, голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександра Завітневича, командувача Оперативного командування «Північ», генерал-майора Віктора Ніколюка, обласного військового комісара Сергія Лобана та його заступника Олександра Халамейдика, духовенства, військових, ветеранів АТО, мешканців Чигирини та гостей міста з Черкас і Києва.

Вклонившись чорному прапору Холодного Яру «Воля України або смерть», Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний акцентував, що готовність вмирати і вбивати за свою землю – це і є найвищий прояв патріотизму.

– Ми пам'ятаємо про спадкоємність наших військових традицій. Захисники і захисниці України восьмий рік поспіль стримують російську агресію. Ми стали надійним щитом Європи. Козацька і повстанська кров у наших жилах веде нас тільки вперед – до Перемоги! – наголосив Головнокомандувач Збройних Сил.

З Чигирини учасники акції вирушили до Гайдамацького ставу у Холодному Яру, де освятили зброю, до першого козацького храму Петра Бага-

У ХОЛОДНОМУ ЯРУ БУДУЮТЬ ДЗВІНИЦЮ КОЗАЦЬКОГО ХРАМУ ПЕТРА КАЛНИШЕВСЬКОГО

У Холодному Яру, на хуторі Буда, поблизу тисячолітнього Дуба Залізняка триває будівництво дзвіниці знакового для українців храму Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського). Настоятель Храму, отець Василь Циріль – звернувся із закликом до всіх свідомих українців долучитися до пожертв на зведення Храму: «Сподіваюся на розуміння і підтримку, оскільки у нас спільна мета – служити Богу і працювати для Українського народу. Хай ця підтримка повернеться кожному сторицею, принесе успіх та Благословення Боже!».

Адреса Парафії та Храму:

20933, вул., вул. Партизанська, б.12, хутір Буда, с.Мельники Черкаський р-н, Черкаська обл., тел.: 067 257 51 87; 067 473 66 72;

Розрахунковий рахунок (в гривнях) Парафії Святого Праведного Петра Багатостраждального (ПЦУ):

АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

№ UA633052990000026004031603668

МФО 354347, ЄДРПОУ-36783278

АТ «Полтава-банк» МФО 331489, ЄДРПОУ 09807595, № UA 773314890000026005140579002.

ДОВІДКА. Початок будівництва храму Петра Багатостраждального (Калнишевського) – 14 жовтня 2009 року. Завершення будівництва й освячення храму – 25 липня 2015 року.

20 червня 2021 року розпочалося будівництво церковної дзвіниці. Завершити його планується восени 2022 року.

Такий вигляд матиме дзвіниця біля храму після завершення будівництва

«ПОКЛИК ЯРУ»: МОЛОДІ ПАТРІОТИ ПРОЙШЛИ СТЕЖКАМИ ХОЛОДНОЯРСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

З 11 по 12 грудня ГО «Поклик Яру» провела 40-кілометровий похід зимовими стежками Холодного Яру. Традиційний захід, який стартував з Черкас, відбувся в честь лицарів Першого зимового походу та хорунжого армії УНР, повстанця і автора роману «Холодний Яр» Юрія Горліса-Горського. У заході взяли участь понад 50 учасників.

Сходження на Семидубову гору, повстанські вечорниці, відвідини краєзнавчого музею у Медведівці, Отаманського парку, Гайдамацького ставу, Дуба Залізняка, церкви Калнишевського, могили Василя Чучупаки та місця його останнього бою – ось короткий перелік того, чим учасники заходу займалися впродовж 2-х днів. До того ж, паралельно з переходами з однієї місцевості на іншу, дізналися більше про історію Холодного Яру, про визвольні змагання на його теренах і про головних особистостей під час тих подій: Максима Залізняка, Андрія Чорноту, Василя Чучупаку, Горліса-Горського...

Захід є традиційним і проводиться кожного року у грудні.

ГО «Поклик Яру» спрямовує свою діяльність на виховання відповідальності в українській молоді шляхом проведення освітніх та патріотичних заходів та вишкільного табору, що розташований на території Холодного Яру в с. Кресельцях. Основні цінності Організації – Побратимство, Дисципліна, Патріотизм.

Учасники походу – біля пам'ятника отаману Максиму Залізнику

НАРОДЖЕНІ НА ЧЕРКАЩИНІ:

ЖІНКИ, ЩО «ВИПЕРЕДЖАЮТЬ СВІЙ ЧАС»

Черкащанка, чиє ім'я ототожнюється з багатьма сучасними цифровими новинками і чигиринка, яка була символом старту української кібернетики, народилася майже в один день грудня...

Зустрічаючи завершальний місяць 2021 року, Міністерство цифрової трансформації України провело Дія.EduCon — онлайн-подію, присвячену цифровій освіті. Запустили Дія.Цифрова освіта 2.0 — оновлений портал і англомовну версію сайту, а також презентували результати проекту. За час існування порталу Дія.Цифрова освіта відвідали 3 млн користувачів, а зареєструвалися на навчання понад 1 000 000. Під час події заступник Міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан розповіла, що одна зі стратегічних цілей Мінцифри — навчити 6 млн українців цифрової грамотності за 3 роки.

Портал Дія.Цифрова освіта — це можливість безплатно навчатися в інноваційному форматі освітніх серіалів за участі експертів і селебріті (Марія Єфросініна, Євген Клопотенко, Jerry Heil і багато інших зірок). Загалом на порталі вже близько 70 освітніх серіалів із цифрової грамотності для юристів, вчителів, медиків, журналістів, держслужбовців, школярів тощо. Ознайомитися з новими рамками цифрових компетентностей можна за посиланням: <https://osvita.diiia.gov.ua/korysni-posylannya>

Також Мінцифра розвиває офлайн-мережу хабів цифрової освіти — їх понад 6 000 по всій Україні (бібліотеки, ЦНАПи, приватні компанії тощо), де всі охочі безплатно можуть навчатися цифрової грамотності.

Коворкінг — офіс для спільної роботи незалежних фахівців — відкрився цієї осені і в Черкасах на бульварі Шевченка. У новому коворкінгу, де обладнано 20 робочих місць, може безкоштовно для себе попрацювати за попереднім записом будь-який черкащанин. Організатором коворкінгу є громадська

організація Digital Cherkasy за підтримки Міністерства цифрової трансформації, компанії Visa та інших спонсорів проекту. Також тут відкрито демонстраційний стенд національного проекту «Дія.Бізнес», де можна отримати безкоштовні консультації щодо розвитку своєї справи.

— Я дуже рада, що цифрова трансформація Черкащини зараз активно набирає обертів, — сказала під час відкриття коворкінгу заступниця міністра цифрової трансформації України Валерія Іонан. — Була створена платформа, яка називається Digital Cherkasy. Вона об'єднує місто Черкаси і всю область у координації, створенні та впровадженні всіх проектів, які стосуються цифрової трансформації в освіті, медицині, інфраструктурі, економіці...

Невдовзі у Черкаській міськраді підписали меморандум про співпрацю у сфері

Фото, між якими вісім десятиліть: Катерина Ющенко і Валерія Іонан, дві красиві жінки з Черкащини, які стали символами кібернетизації України XX століття і цифровізації XXI-го...

мом поставили міський голова Черкас Анатолій Бондаренко, генеральний директор ПрАТ «ДАТАГРУП» та директор ТОВ «Воля Кабель» Михайло Шелемба і голова ГО «Digital Cherkasy» Ярослав Швидкий.

Успішні кроки у справі діджиталізації в цілому в Україні здійснюються саме завдяки безпосередній участі уродженки Черкас — заступниці міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерії Іонан. Розповідати про неї можна багато,

але наразі зазначимо лише те, що вона — випускниця 1-ї гімназії Черкас, а окрім того, що знає все, що стосується «цифри» — володіє іспанською, вміє грати на гітарі і чудово боксує (у тайському і класичному боксі). До приходу в Мінцифри — співзасновниця Quadrate 28 Corp., видавець MC Today. До речі, шановні читачі, розроблений за її участі додаток Дія, який нині «на слуху» і з яким навіть карантинні обмеження то практично не обмеження — вже всі встановили?..

Тепер — два слова про історію. У 1950-х роках уродженка Чигирини Катерина Ющенко (не плутати з дружиною 3-го Президента України!) стала авторкою однієї з перших у світі (!) мов комп'ютерного програмування високого рівня (так званої «Адресної мови програмування»). А головне — ця уродженка Черкащини написала перші програми для першого у континентальній Європі комп'ютера — МЕОМ, створеного фахівцями НАН України!

Автор цих рядків претендує лише на одне «відкриття»: черкащанка, чиє ім'я ототожнюється з багатьма сучасними цифровими новинками і чигиринка, яка була символом старту української кібернетики, народилася майже в один день, з різницею у 71 рік: Валерія Іонан — 8 грудня, а Катерина Ющенко — 9 грудня. Цікаве співпадіння, чи не так?

**** До речі, так само в грудні (25-го числа) 2021 року виповниться рівно 70 років від часу, коли розпочалася постійна експлуатація першого українського комп'ютера (повторюся — першого в континентальній Європі, бо раніше це зробили лише на Британських островах). «Мала» електронно-обчислювальна машина (МЕОМ) насправді була велетенською за розміром — у 1951 році «бабуся» сучасного комп'ютера займала 60 квадратних метрів у приміщенні старого монастиря київської Феофанії...**

Підготував Андрій КРАВЕЦЬ

СЕРЕД ТИХ, ЩО «ВИПЕРЕДЖАЮТЬ СВІЙ ЧАС» — Є І ЧОЛОВІКИ З ЧЕРКАС...

Президент Міжнародної ліги поліграфологів (фахівців детектора брехні) Андрій Волик — уродженець Черкас. І хоча він давно не живе у нашому місті — багато хто з черкащан міг бачити його за роботою у популярних телевізійних ток-шоу: «Детектор брехні», «Кохана, ми вбиваємо дітей», «Битва екстрасенсів» і «Зважені та щасливі» на «СТБ», «Тільки правда?» на «Новому каналі», «Чорним по білому» на «1+1» та ін.

«В старі часи» запрошували його і телевізійники Грузії, Росії, Болгарії, Білорусі, США, а «вживу» з ним спілкувалися безліч знаменитостей, серед яких і наші земляки/землячки — зокрема, письменниця Ірена Карпа родом з Черкас, яка нині живе у Франції та відомий політичний діяч (у минулому — «першого ешелону» виконавчої і законодавчої влади) Микола Томенко...

До речі, Волик, якому у березні 2022-го виповниться 50 років — ще й член Американської асоціації

поліграфологів і почесний громадянин міста Лафайет у штаті Індіана, де колись проходив навчання на комп'ютерних та аналогових поліграфах у компанії Lafayette Instrument Company.

Головою Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України вже в часи президентства Зеленського став інший уродженець Черкас — Валентин Петров, полковник, якому нинішньої осені виповнилося 30 років. Щоправда, на момент 30-річчя Петров вже не був керівником цієї Служби, яку очолював з осені 2019-го до літа 2020 року...

До призначення на посаду Голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України випускник «Києво-Могилянки» та Київського національного університету ім. Т.Шевченка та безпекових програм у Німеччині і Великобританії був керівником служби з питань інформаційної безпеки Апарату РНБО, а ще раніше — представником України в Комітеті Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність.

Андрій Волик — найвідоміший в країні «фахівець з виведення на чисту воду» з використанням детектора брехні.

Полковнику Петрову родом з Черкас довірили очолити інформаційну безпеку України на всьому державному рівні

НАГАДАЄМО: У «ТУРБО-РЕЖИМІ» ЗМІН СЬОГОДЕННЯ НЕ МОЖНА ЗАБУВАТИ: ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ НЕМОЖЛИВА БЕЗ ГРАМОТНОСТІ «АНАЛОГОВОЇ», ДО ЯКОЇ ВІДНОСИТЬСЯ І ЗНАННЯ ІСТОРІЇ СВОГО КРАЮ, І ЛЮБОВ ДО СВОЄЇ КРАЇНИ — ЯК БИ ЦЕ «ПАТЕТИЧНО» НЕ ЗВУЧАЛО...

ВПЕРШЕ ЗА ПІВТОРА СТОЛІТТЯ ВІДПВОРЕНО ПОРТРЕТ ОСТАФІЯ ДАШКОВИЧА – СТАРОСТИ ЧЕРКАС, ЩО СТОЯВ БІЛЯ ВИТОКІВ КОЗАЦТВА...

Портрет Остафія Дашковича, днями переданий міському голові Черкас Анатолію Бондаренку – в дар місту Черкаси – відомим столичним художником Артуром Орльоном, став фактично першим повноцінним портретом від 1874 року, коли цього знаменитого Старосту Черкас і Канева зобразив польський художник Ян Матейко.

Роботу над портретом Остафія Дашковича, який пів тисячі років тому стояв біля витоків Українсько-го козацтва, Орльонов завершив

волонтера (5 грудня), День ЗСУ (6 грудня) та День місцевого самоврядування, який святкується 7 грудня.

Художник зробив подарунок місту, яке шанує не лише за сла-

На новому портреті Остафій Дашкович має не лише молодший, а й значно впевненіший вигляд, аніж на портреті XIX століття...

якраз у дні, коли Україна відзначала три серйозні дати поспіль: День

ветне минуле, але й за ставлення сучасних черкашан і до історії Ви-

Черкаський міський голова Анатолій Бондаренко - з портретом знаменитого "попередника"

звольної боротьби, і до підтримки боротьби за Волю України, яка триває й досі.

Знаково те, що поки Артур Орльонов малював портрет, вулицю, яку видно з вікна його київської квартири-майстерні, перейменували якраз на честь Остафія Дашковича, бо він був засновником колишнього села Воскресенка, де

нині ця вулиця проходить. Але на картині, виконаній у стилі графіки з використанням колажу, за спиною Остафія Дашковича – натяк на інші місцевості: Черкаси, як місто, де староста Дашкович перебував більшість часу і вдаліні на дніпровській кручі – його улюблене помістя в Трахтемирові під Каневом, яке у середині XVI ст. разом з місцевим

ДОВІДКА

Артур Орльонов – знаменитий український художник-баталіст, основна тематика картин якого – події часів Русі й Козаччини та портрети видатних українських діячів минулого. Картини митця можна бачити у Центральному музеї ЗСУ, Львівській національній галереї мистецтв, Національному заповіднику «Хортиця» та інших державних установах, а також – у приватних колекціях Європи й Америки.

Чи не найбільш медійно відома (з-за її використання на початку кожної серії відомого кіносеріалу «Слуга народу-2») картина Артура Орльоніна – «Битва під Берестечком» з уродженцем Черкащини Богданом Хмельницьким у центрі полотна.

монастирем відійшло, згідно заповіту Остафія Дашковича, Києво-Печерській лаврі.

Портрет роботи Артура Орльоніна – так само уявний, як і півтори сотні тому був уявний портрет роботи Яна Матейки, оскільки жодного прижиттєвого зображення Остафія Дашковича не збереглося. Проте це – зображення вже більш впевненого у собі «войовника», яким Дашкович а описували його сучасники. Костюм і зброя – результати консультацій пана Орльоніна з фахівцями із середньовічної історії. І перстень на руці Дашковича – вже не просто прикраса з коштовним камінцем, а перстень-печатка Старости, характерна для XVI століття.

До Дня Гідності та Свободи компанія «Укрпошта» ввела в обіг нову поштову марку «Морський тральщик «Черкаси» U311». Її розробили в межах серії «Краса та велич України. Севастополь», започаткованої в 2013 році.

НА ЧЕШЬ ЛЕГЕНДАРНОГО ТРАЛЬЩИКА «ЧЕРКАСИ» ВИПУЩЕНО ПОШТОВУ МАРКУ

У березні зображено корабель Військово-Морських Сил Збройних Сил України «Черкаси», який після трагічних подій у березні 2014 року (коли український екіпаж відмовився здатися окупантам та 20 днів провів в облозі) стали називати символом спротиву російській окупації Криму.

Ідея відтворення на поштовій марці тральщика «Черкаси» належить Кримському товариству Асоціації філателістів України.

Номинал марки – V (10,50 грн), що відповідає тарифу на пересилання неперіоритетного простого листа масою до 50 г у межах України. Фото для марки надано службою зв'язків з громадськістю Командування ВМС ЗС України.

Нагадаємо, у червні 2021 року між виконавчим комітетом Черкаської міської ради та Управлінням флотилії ВМС ЗС України укладена угода про шефські взаємини. Свої підписи на документі поставили міський голова Анатолій Бондаренко та командир флотилії, капітан 1-ого ранку Юрій Федаш. Нею закріпили наміри співпраці задля піднесення престижу військової служби, патріотичного виховання молоді Черкас та відновлення українських морських історичних традицій.

СПІВЕЦЬ ЕПОХИ КНЯЖИХ ДРУЖИННИКІВ І КОЗАКІВ ВІДІЙШОВ У ЗАСВІТІ

В останній день жовтня 2021 року не стало нашого земляка, автора чудової книги, яка стала основою сценарію потужного фільму-фентезі «Сторожова Застава», що «відібрав» у росіян Ілліу Муромця і повернув його на Батьківщину – Володимира Рутківського...

Фільм, прем'єра якого була у жовтні 2017-го, не тільки поставлений за книгою нашого земляка. Головний герой (у ролі якого, до речі – уродженець Канева) потрапляє з нашого часу у часи Київської Русі, у 1120 рік, у літописне місто Римів. А місто Римів за твердженням більшості науковців було на місці... Великої Бурімки з лівобережної Черкащини – села, де пройшло дитинство і

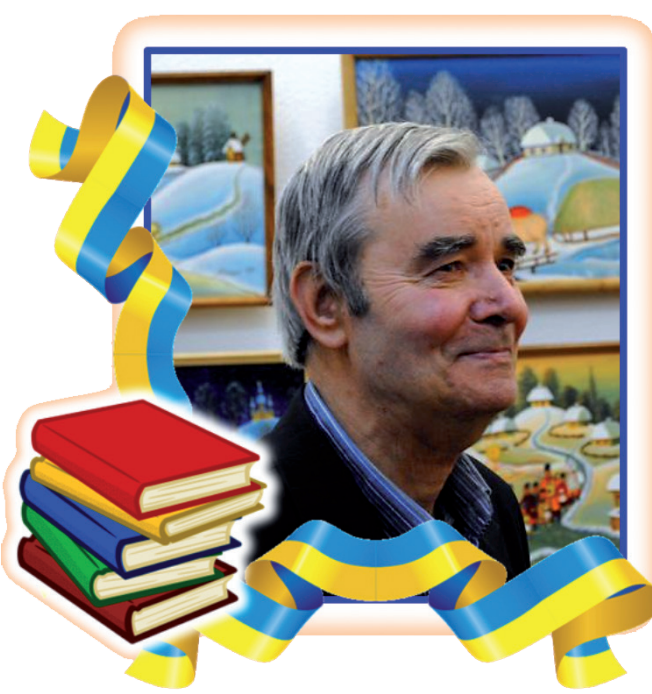
юність того самого Володимира Рутківського. Маєстро увічнив рідне йому село в історії ще раз – заодно і по собі залишив слід великого Письменника і Патріота...

«Доброчинний, мудрий, виважений і харизматичний Велетень Слова – таким він житиме в моїй пам'яті», – з сумом зазначає відомий дитячий письменник Сашко Дерманський.

Окрім «Сторожової застави», Володимир Рутківський відомий ще цілим рядом книг.

У 2011 році він став лауреатом премії «Книга року Бі-Бі-Сі» за двотомний історичний роман «Сині Води», а 2012 році визнаний лауреатом Шевченківської премії – Во-

лодимир Рутківський переміг у номінації «Література» й відзначений за історичну трилогію для дітей «Джури» про пригоди козаків-характерників.

МОРСЬКУ ПІХОТУ УКРАЇНИ СТОЛІТТЯ ТОМУ СТВОРИВ УРОДЖЕНЕЦЬ ЧЕРКАЩИНИ

ВІД ЧАСУ ЗАГИБЕЛІ КОНТР-АДМІРАЛА БІЛІНСЬКОГО МИНУЛО 100 РОКІВ...

Міністр морських справ УНР, контр-адмірал Михайло Білінський був уродженцем лівобережжя Черкащини. Навіть коли українські військові кораблі були захоплені Антантою, він дав Військово-морським силам друге дихання, створивши першу українську морську піхоту...

Михайло народився в селі Драбове-Барятинське, в сім'ї заможного селянина (є версія про те, що Білінський – рід збіднілих дворян, більшість з яких стала православними священниками). Полтавська гімназія, Лазаревський інститут східних мов, Петербурзький Морський корпус і звання мічмана, зрештою – посада в Міністерстві фінансів – такою стала швидка кар'єра юнака в Російській імперії.

Тихе життя зруйнувала Перша світова війна – 1914 року Білінського мобілізували й відправили на міноносець "Буйний" Балтійського флоту. Невдовзі хоробрий мічман отримує підвищення по службі – вже в званні лейтенанта стає помічником командира флотського підрозділу. Революцію зустрів з натхненням і разом із земляком-українцем Святославом Шрамченком створив Український військово-морський ревштаб Балтійського флоту.

Здивовані жителі російського Петрограда 12 жовтня 1917-го спостерігали, як спочатку на крейсері "Світлана", а потім на ескадрених міноносцях, названих революційними матросами-українцями "Україна" і "Гайдамак", замайоріли синьо-жовті прапори... Того ж дня українські прапори було піднято і на кораблях Чорноморського флоту в Криму – на лінкорах "Воля", "Георгій Побідоносець" та на панцернику "Потьомкін", перейменованому на "Борець за свободу".

Українські ради діяли і на Каспійській, Північній, Амурській та Сибірській флотиліях розвалені Російської імперії, а кілька каспійських кораблів намагалися навіть вивести до гирла Тереку й підняти на них українські прапори. Намагалися й Білінський зі Шрамченком вивести

з Балтики свої три кораблі, щоб передати їх Україні. Та владу в Петрограді захопили більшовики і це завадило планам...

Прибувши до Києва, Білінський стає одним з активних організаторів українського генерального секретарства Морських справ УНР, в часи гетьмана Скоропадського входить до складу управи Морського міністра і делегації, що веде переговори з більшовицькою Росією про підписання мирного договору. З приходом до влади Директорії Білінський стає Міністром морських справ і наказом Головного отамана військ і флоту УНР Симона Петлюри отримує звання контр-адмірала. Першими наказами нового Міністра стало підняття українських прапорів на кораблях та берегових установах Криму, відкриття школи гардемаринів, технічного, гідрографічного, судового, санітарного і будівельного управління. Миколаєву виділяються кошти на погашення заборгованостей по зарплаті суднобудівникам та завершення дредноута "Соборна Україна", крейсерів "Тарас Шевченко", "Гетьман Хмельницький" і "Гетьман Дорошенко", ескадрених міноносців "Чигирин", "Київ", "Батурин", "Львів", "Іван Сірко", "Іван Виговський" та інших. Проте в перші дні лютого 1919 року війська Антанти відрізали УНР від моря, а на захоплених кораблях спустили українські прапори...

Тоді ж, у лютому, рівно 90 років тому, наш земляк запропонував Симонові Петлюрі ідею створення морської піхоти, що стала б основою військово-морського флоту, в поверненні якого Білінський не сумнівався. Перший полк морської піхоти було створено з прикарпатців – колишніх матросів австро-угорського Адриатичного флоту та молодих сплавників лісу, що

Контр-адмірал Михайло Білінський зі своїм ад'ютантом.

трудилися на гірських річках Карпат. Тому перший полк дістав назву Гуцульського. Другий полк морської піхоти під командою поручика Ілька Сича, був створений у Кам'янці-Подільському. Вже в квітні 1919 року наказом Петлюри територія між Миколаєвом, Очаковом і Херсоном у смузі 75 верст навколо них

була оголошена Приморським фронтом, командував якого призначено Білінського. Оборона фронту складалася виключно з морської піхоти, якої на той час була вже дивізія. Весь рік морські піхотинці билися за рідну землю, у грудні взяли участь у славетному Першому зимовому поході армії УНР, що мав за мету

підняти дух повстанців по всій Україні, зокрема в Холодному Яру на Чигиринщині. Війська УНР звільнили Вінницю і Одесу й дійшли до лінії Київ-Черкаси. Наступ зупинив не так ворог, як жаклива епідемія тифу...

У травні наступного року морські піхотинці Білінського разом з поляками увійшли до Києва. Коли ж війська Будьонного і Тухачевського, перекинуті з Росії, провели рішучий контрнаступ, то саме українські морські піхотинці зупинили їх просування під Замостям, дозволивши українсько-польському війську перегрупуватися й відкинути червоних від Варшави. Інтернований до польського табору, Білінський входить до Ради Республіки в екзилі й стає заступником голови комісії, що розробляє Конституцію України.

Другий Зимовий похід армії УНР 1921 року став для нього останнім. У знаменитому бою під Базаром контр-адмірал загинув, а разом з ним – і сподівання на майбутнє українського флоту. Морські піхотинці до останнього билися проти кавалеристів Котовського, понад 400 з них полягло в бою, а ще 359 були розстріляні червоними після того, як вистріляли останні набой й потрапили в полон. Контр-адмірал, застрілюючи з браунінга трьох червоноармійців, останню кулю пустив собі у скроню. Після бою його похоронили місцеві жителі. Кажуть, на Житомирщині ще довго жила бабуса, яка зберегла чорну шинель контр-адмірала, пропороту шаблями котовців, які рубали вже бездиханне тіло...

У липні 2019 року 36-й окремії бригаді морської піхоти ЗСУ, яка відзначилася у боях в зоні ООС, присвоєно почесне найменування – імені контр-адмірала Білінського. Нащадки героїв Визвольної боротьби з честю продовжують битву проти одвічних ворогів України.

Олександр БРАВАДА

«ДЕНЬ ЛЕВИЦЬКОГО І ЛІВИЦЬКОГО» – СЛАВЕТНИХ СИНІВ ЧЕРКАЩИНИ

Левицький з Корсунщини і Лівицький з Канівщини народилися зовсім недалеко: між їхніми рідними селами Стеблів і Ліпляве – немає і сотні кілометрів. Останній спочинок письменник і державний діяч знайшли за десятки тисяч кілометрів один від одного: Левицький в Києві, Лівицький – біля Нью-Йорку. У їхніх долях було мало спільного – хіба те, що обоє родом з Черкащини, і обоє понад усе любили Україну...

25 листопада 1838 року у Стеблеві (донедавна – Корсунь-Шевченківського району) народився Іван Левицький, знаменитий письменник, якого всі знають за його псевдонімом Нечуй-Левицький. Біографію крутого письменника вчать у школі – тому відомі факти не повторюватимемо. Скажемо лише, що Нечуй-Левицький вважається першим офіційним пенсіонером з державною пенсією від УНР – от тільки помер він якраз в той день 1918-го, коли йому пенсію призначили.

Коли труну везли від Софіївського собору вулицею Володимирською в Києві, тодішні депутати Центральної Ради вийшли з її будівлі попрощатися з письменником...

Хто не в курсі – будівля Центральної Ради збереглася до наших днів і відома як Київський міський будинок вчителя – тут Володимир Зеленський знімав своє кіно "Слуга народу" і зала, де колись засідали де-

путати Центральної Ради УНР, в кіно зіграла роль сучасної Верховної Ради, де "приймав Присягу" кіношний президент Василь Голобородько у виконанні Зеленського...

До речі, дуже популярним в наш час став і сучасний серіал "Спіймай Кайдаша", відзнятий у 2020 році за мотивами книги того ж Нечуя-Левицького.

А ще день 25 листопада (12 за старим стилем), але вже 1905 року – це день виходу першої в Російській імперії україномовної газети Наддніпрянщини – "Хлібороб". "Селянська часопись" виходила в умовах існування революційно налаштованої так званої "Лубенської республіки", керованої уродженцем села Ліплявого (донедавна Канівський р-н Черкащини) Андрієм Лівицьким – майбутнім багаторічним РЕАЛЬНИМ Президентом "віртуальної" Української Народної Республіки – бо в екзилі, тобто за кордоном...

Майже 30 років – від 1926 року і до самої його смерті Андрія Лівицького вважали найдостойнішим для керування урядом в екзилі. Він очолював Директорію і Державний Центр УНР на еміграції. З подачі уродженця Канівщини була створена "Поліська Січ", як першооснова Української Повстанської Армії...

Найзагадковіший факт з біографії Івана Нечуя-Левицького – те, що письменник за будь-якої погоди, у будь-яку пору доби і року, завжди ходив з парасолькою. З нею уродженця Черкащини й зобразили на ювілейній монеті у 2018 році...

ВETERАН АТО З ЧЕРКАС ОТРИМАВ РЕЄСТРАЦІЮ НА ВСЕСВІТНІЙ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМІ ІЛЮСТРАЦІЙ PINTEREST

Реєстрацію сторінки на всесвітній інтернет-платформі фотографій, малюнків та ілюстрацій Pinterest отримав ветеран АТО з Черкащини Олександр Кириченко («Вікінг»). Про це повідомляє видання «Козацький край».

Холодний війн 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади ЗСУ, який пройшов бої під Дебальцево, нині навчається на історичному факультеті Національного університету ім.Б.Хмельницького і багато уваги приділяє історії та сучасності Визвольної боротьби і патріотичній тематиці в цілому.

Ідея ветерана – чеканка сувенірних монет, присвячених історичним подіям та особистостям, отримала схвальний відгук у патріотичних колах Черкащини, а монети, відчеканені «Козацьким монетним двором коваля-монетника Кириченка», вже стали популярними й за межами області.

Сувенірну продукцію від ветерана сучасної війни можна бачити як на фестивалях, так і під час патріотичних символічних акцій – зокрема, коли у воду знаменитого Гайдамацького ставу у Холодному Яру були вкинута зроблені Кириченком монети, присвячені холодноярському отаману Василю Чучупаці та 30-річчю відновлення Незалежності України – цю акцію присвятили, зокрема, загиблим під Дебальцевим, а «отаманську» монету в став кинула дитина загиблого підполковника Олега Стукала із 128-ї ОГШБр, похованого у Лисянці...

Зареєстрована нині на Pinterest персональна сторінка Олександра Кириченка («Українська символіка воїнів» сприятиме популяризації в світі історії Визвольної боротьби українців.

ДОВІДКА

Pinterest — всесвітній соціальний фотосервіс, створений у США. Після того, як зображення завантажено на Pinterest, вони називаються пінами (англ. Pins), а колекції, до яких вони належать, — дошками (англ. Boards). Місія сайту звучить, як «об'єднати весь світ за допомогою речей, які всім цікаві». Засновник сайту — американець Бен Сілберман (англ. Ben Silbermann) з міста Вест-Де-Мойн штату Айова. Власник сервісу — однойменна американська компанія, заснована 2008 року Беном Сілберманом — сам сервіс був запущений у 2009 році. Станом на травень 2020 року ринкова вартість Pinterest складала 10,7 мільярдів доларів США.

НОВІ ЕКСПОНАТИ ЧЕРКАСЬКОГО АРХЕОЛОГІЧНОГО МУЗЕЮ НАЛАШТОВУЮТЬ НА КАЗКОВИЙ НОВОРІЧНИЙ ЛАД

Унікальну знахідку подарували днями Черкаському міському археологічному музею Середньої Наддніпрянщини. Уламок гарматного ядра козацьких часів, розколотого в момент удару в щось тверде за три-чотири сотні років тому, приніс директору музею Михайлу Сиволапу шанувальник музею та історії міста.

Після відлуння боїв кількості давнини виграно відтінюють інші надходження. Новинками експозиції стали і монети: «прапраділ» долара — голландський срібний талер 1644 року (в Україні часів Хмельницького такий талер називали «левковим», з-за зображення

лева на ньому) та два срібні куфічні дирхеми Арабського халіфату, 762-го та 807 років чеканки. Один з цих дирхемів — халіфа Гарун ар-Рашида, відомого не лише тим, що в його часи халіфат набув найбільшого розквіту науки й мистецтва, а й тим, що саме цей халіф описується у знаменитих казках «Тисячі й однієї ночі».

Ці монети вже розміщено у нумізматично-боністичній виставці мюнцкабінету музею. До речі, після Нового року її буде оновлено, а директор музею наразі мріє, щоб до неї потрапили паперові «гроші» («рублі»), які випускав у буремному 1919 році... Святомиколаївський храм у Черкасах.

Та не лише монета халіфа з «Тисячі й однієї ночі» налаштує відвідувачів міського музею на казковий передноворічний настрій. Є шанс поринути в атмосферу давніх часів, коли наші предки «календар» від початку року і до його завершення складали, орієнтуючись на небесні світила. Розгортку календарного орнаменту горщика ще часів ямної культури можна бачити завдяки знахідці, зробленій Михайлом Сиволапом біля Червоної Слободи поблизу Черкас ще в 1990 році. Загадки зберігають інші знахідки археолога, зро-

блені ним під час розкопок кургану біля Худяків — ідеально збережений, без жожної тріщини горщик зберігає візерунок, зроблений руками мешканця околиць Черкас близько 5 тисяч років тому... Цікаво, що знайшов його Михайло Сиволап якраз у день свого 33-річчя. Наступного, 2022 року, сподівається пан Сиволап, він спробує залучити до подальших розкопок закордонних фахівців з сучасним обладнанням, якого немає в Україні. Каже, що має для іноземних колег ті «секретні якорці», які можуть їх зацікавити і спонукати до спільного дослідження. Цьогоріч зустрічі в чеській Празі для обговорення цих питань завадила епідемія ковіду й карантинні обмеження, проте є сподівання повернутися до теми вже в прийдешньому році.

Всього у Черкаському міському музеї археології Середньої Наддніпрянщини, який нині займає частину будівлі кінотеатру «Україна», можна бачити більше тисячі експонатів, хоча це — лише заледве два відсотки фондової колекції, зібраної завдяки ентузіазму Михайла Сиволапа. Музей створено у березні 2016 року згідно рішення міської ради та розпорядження міського голови Анатолія Бондаренка.

Наразі міська влада спрямовує максимум зусиль на переїзд міського музею до більш просторої, старовинної будівлі. Михайло Сиволап гарантує, що як тільки це буде зроблено, кожна з вітрин музею буде розгорнута в окрему експозиційну тематико-хронологічну залу — експонатів для цього зібрано вдосталь.

КНИГА ШКЛЯРА «ЧОРНИЙ ВОРОН» — НА ПЕРШОМУ МІСЦІ СЕРЕД РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ «ЗИМОВОГО ЧТИВА»

Видання «Гід.Онлайн» склало добірку «щасливої сімки» українських книг, які радить співвітчизникам прочитати (або повторно перечитати) довгими зимовими вечорами. На 1-й сходинці у списку рекомендованих — роман уродженця Черкащини Василя Шкляра «Чорний Ворон» — як написано в анотації, «про холодноярського отамана, який очолив партизанський супротив окупантам».

До списку також потрапили «Інтернат» Сергія Жадана, «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко, «Червоний» Андрія Кокотюхи, «Не твоє собаче діло» Мартіна Якуба, «Довголіття Якова» Володимира Лиса та «Орден Місяця» Богдана Савлюка. Таким чином, перевагу експерти віддали історично-пригодницьким виданням.

Нагадаємо: раніше, у жовтні цього року усі охочі читачі з усієї країни могли вибрати із списку, укладеного експертами, 30 найбільш знакових для України книг часів від-

новленої Незалежності. «30 знакових книжок нашої Незалежності» — спільний проєкт Українського інституту книги і Міністерства культури та інформаційної політики.

У список обраних всенародним голосуванням книг потрапили ті видання, які вийшли друком від 1991-го до 2021 року і викликали суспільний резонанс, сприяли розумінню історії України, створювали національну ідентичність, об'єднували всю Україну та формували імідж країни за кордоном завдяки високій якості та актуальності.

Вищезгадана книга Шкляра «Чорний Ворон» потрапила у першу п'ятірку цього надзвичайно почесного рейтингу. На першій позиції була книга «Справа Василя Стуса» авторства Вахтанга Кіпіані.

ДОВІДКА

Василь Шкляр народився 1951 року в селі Генжелівка Лисянського району Черкащини. Прозваний «батьком українського бестселера», письменник постійно підкреслює, що родом саме з Черкащини, а в листопаді 2021 року навіть заявив, що якби був молодшим — переїхав би жити з Києва до Черкас — «ближче до Холодного Яру», про який багато згадує у своїх творах.

2022
HAPPY
NEW
YEAR

Козацький край

АРМІЇ ~ ПЕРЕМОГ! РОДИНАМ ~ ЩАСТЯ!
УКРАЇНІ ~ ДОСТАТКУ!

Січень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Лютий

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Березень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Квітень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Травень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Червень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Липень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Серпень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Вересень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Жовтень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Листопад

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Грудень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №18773-7573ПР від 18.01.2012 р.

Козацький край
Засновник -
Чигиринська ГО "Вільне Козацтво Холодного Яру"

Головний редактор - Олег ОСТРОВСЬКИЙ

Редактор випуску - Петро ДОБРО

Номер підготовлено за сприяння
Всеукраїнського правозахисного
товариства "Меморіал" ім.В. Стуса

ГАЗЕТА РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО!

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: вул. Надпільна, 330, к. 4,
м. Черкаси, 18005,
тел.: (0472) 31-29-74
E-mail: Cossack_land@i.ua

Газета віддрукована в ФОП Журило С.Д.,
м. Черкаси, вул. Кобзарська, 1а. Тираж - 3000 екз.
Замовлення № 340